

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP225/2023
din 31.07.2023

cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale

Publicat : 18.08.2023 în MONITORUL OFICIAL Nr. 318-321 art. 562 Data intrării în vigoare

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează principiile, condițiile de bază, criteriile și procedura de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale (în continuare - UAT) de nivelul întâi, de aderare a unei sau mai multor UAT la o unitate administrativ-teritorială amalgamată, precum și competențele autorităților administrației publice centrale și locale și formele de susținere a procesului de amalgamare voluntară de către autoritățile administrației publice centrale.

(2) Scopul prezentei legi este crearea cadrului normativ necesar pentru amalgamarea voluntară a UAT de nivelul întâi în vederea consolidării capacității administrative a autorităților administrației publice locale și de prestare a unor servicii publice de calitate și accesibile populației.

Articolul 2. Noțiuni generale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

amalgamare voluntară - comasare benevolă a două sau a mai multor UAT de nivelul întâi, în baza deciziilor consiliilor locale respective, cu respectarea condițiilor de bază, criteriilor și a procedurii prevăzute de prezenta lege, de metodologia de amalgamare voluntară a UAT, elaborată și aprobată de către Guvern, și de alte acte normative;

centru administrativ al unității administrativ-teritoriale amalgamate (centru administrativ al UAT amalgamate) - UAT de nivelul întâi amplasată, de regulă, cel mai aproape de centrul geografic al teritoriului unității administrativ-teritoriale amalgamate, care este selectată și agreată de toate UAT care inițiază și participă la procesul de amalgamare voluntară;

proces de amalgamare voluntară - inițierea, consultarea, avizarea și aprobarea

comasării a două sau a mai multor UAT de nivelul întâi, rezultând într-o unitate administrativ-teritorială amalgamată;

stimulente financiare - transferuri cu destinație generală și specială efectuate către unitățile administrativ-teritoriale amalgamate sau, după caz, către UAT ale căror consilii locale au adoptat decizii privind inițierea sau participarea la procesul de amalgamare voluntară, în scopul dezvoltării și/sau îmbunătățirii infrastructurii și serviciilor publice în unitățile administrativ-teritoriale amalgamate și în scopul susținerii bugetelor acestora. Stimulentele financiare sunt acordate din Fondul de amalgamare voluntară a localităților, precum și din alte fonduri naționale și surse bugetare;

unitate administrativ-teritorială amalgamată (UAT amalgamată) - UAT formată prin comasarea, în modul prevăzut de prezenta lege și de alte acte normative, a două sau a mai multe UAT de nivelul întâi.

Articolul 3. Principiile de bază

Amalgamarea voluntară se bazează pe următoarele principii:

a) caracterul voluntar - amalgamarea voluntară se realizează benevol, în baza deciziilor consiliilor locale respective;

b) accesibilitatea serviciilor publice - amalgamarea voluntară se realizează ținându-se cont de accesibilitatea serviciilor publice pentru locuitorii tuturor UAT amalgamate;

c) transparența în procesul decizional - în procesul de amalgamare voluntară este asigurată consultarea locuitorilor tuturor UAT vizate, prin utilizarea modalităților și formelor prevăzute de legislație;

d) consolidarea coeziunii sociale și economice - în procesul de amalgamare voluntară, se iau în considerare factorii istorici, naturali, etnici, culturali și alți factori relevanți în vederea asigurării dezvoltării socioeconomice a comunităților vizate;

e) colaborarea dintre autoritățile administrației publice - autoritățile administrației publice centrale asigură suportul informațional, organizatoric, metodologic și financiar în procesul amalgamării voluntare.

Articolul 4. Subiecții amalgamării voluntare

Subiecți ai amalgamării voluntare sunt UAT de nivelul întâi, stabilite conform Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

Articolul 5. Condițiile de bază și criteriile amalgamării voluntare

(1) Amalgamarea voluntară se realizează cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții de bază și criterii:

a) teritoriul UAT amalgamate trebuie să fie continuu;

b) populația UAT amalgamate trebuie să constituie, de regulă, minimum 3000 de

locuitori, conform datelor oficiale privind populația furnizate de Biroul Național de Statistică;

c) distanța de la centrul administrativ al UAT amalgamate până la centrul oricărei dintre UAT care o formează nu trebuie să depășească 25 de kilometri, calculată corespunzător drumurilor existente. În cazul comunelor, distanța indicată se calculează până la centrul satului-reședință. Distanța respectivă poate fi mai mare cu 5 kilometri în cazul în care infrastructura drumurilor existentă permite parcurgerea acestuia într-un interval de timp de maximum 30 de minute.

(2) UAT amalgamate pot fi formate din UAT de nivelul întâi care fac parte din diferite UAT de nivelul al doilea. În acest caz, UAT amalgamată intră în componența UAT de nivelul al doilea în care se află centrul administrativ al UAT amalgamate.

(3) În cadrul amalgamării voluntare, UAT de nivelul întâi din componența unităților teritoriale autonome cu statut juridic special pot fi comasate doar cu alte UAT de nivelul întâi din componența unității teritoriale autonome respective.

Articolul 6. Criteriile de selectare a centrului

administrativ al UAT amalgamate

(1) Selectarea centrului administrativ al UAT amalgamate are loc în temeiul următoarelor criterii:

a) demografie - UAT cu cel mai mare număr de locuitori;

b) capacitate fiscală pe locuitor - UAT cu cea mai mare capacitate fiscală, calculată ca raport între veniturile colectate din impozitul pe venitul persoanelor fizice în UAT respectivă și numărul de locuitori ai acesteia;

c) capacitate de furnizare a serviciilor publice - UAT cu cel mai înalt nivel de conectare a locuitorilor la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

(2) La selectarea centrului administrativ al UAT amalgamate, pentru fiecare dintre criteriile prevăzute la alin. (1) se acordă câte un punct. UAT care obține cel mai mare scor din rândul UAT care participă la procesul respectiv de amalgamare voluntară este selectată în calitate de centru administrativ al UAT amalgamate.

(3) În cazul în care mai multe UAT prevăzute la alin. (2) obțin același scor, se aplică următoarele criterii de departajare, pentru care se acordă câte 0,5 puncte:

a) UAT cu cel mai mare număr de elevi din cadrul instituțiilor de învățământ preșcolar, primar și secundar;

b) UAT cu cel mai mare număr de instituții de învățământ (grădinițe, gimnazii, licee);

c) UAT cu cel mai mare număr al centrelor medicilor de familie.

Capitolul II

COMPETENȚA AUTORITĂȚILOR PUBLICE

CENTRALE ȘI LOCALE

Articolul 7. Atribuțiile Guvernului

Guvernul exercită următoarele atribuții:

a) elaborează și aprobă metodologia de amalgamare voluntară a UAT (în continuare - metodologia de amalgamare voluntară), care reglementează criteriile și condițiile detaliate pentru amalgamarea voluntară, inclusiv cele de selectare a centrelor administrative ale UAT amalgamate, procedura de amalgamare voluntară și cea de aderare a unei sau mai multor UAT la o UAT amalgamată, precum și modul de acordare a stimulentei financiare din Fondul de amalgamare voluntară a localităților și de acordare a altor mijloace financiare;

b) alocă mijloace financiare pentru acordarea stimulentei financiare către UAT amalgamate, conform metodologiei de amalgamare voluntară.

Articolul 8. Competențele autorităților administrației

publice locale de nivelul întâi

Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi:

a) asigură consultarea populației UAT în procesul de luare a deciziilor privind amalgamarea voluntară, conform prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional;

b) creează grupuri de lucru comune cu participarea reprezentanților UAT interesate pentru elaborarea proiectelor de decizii privind amalgamarea voluntară;

c) decid participarea UAT la procesul de amalgamare voluntară și comasarea UAT conform proiectului de decizie privind amalgamarea voluntară;

d) elaborează și implementează planul de măsuri organizatorice pentru realizarea amalgamării voluntare;

e) adoptă deciziile pentru asigurarea succesiunii de drept a UAT amalgamate, inclusiv pentru conservarea și transmiterea patrimoniului UAT comasate către UAT amalgamată;

f) implementează măsuri pentru asigurarea accesului la serviciile publice pentru locuitorii tuturor UAT amalgamate.

Capitolul III

PROCEDURA DE AMALGAMARE VOLUNTARĂ

Articolul 9. Inițierea procesului de amalgamare voluntară

(1) Procesul de amalgamare voluntară este inițiat prin deciziile consiliilor locale ale UAT de nivelul întâi, adoptate cu votul majorității consilierilor aleși, la propunerea:

a) primarului;

b) a 1/3 din numărul consilierilor aleși;

c) 10 la sută din numărul cetățenilor cu drept de vot care domiciliază în UAT respectivă.

(2) Propunerea privind inițierea procesului de amalgamare voluntară se prezintă consiliului local și trebuie să conțină:

a) lista UAT a căror comasare este propusă;

b) analiza și argumentarea succintă a procesului de amalgamare voluntară, cu respectarea condițiilor de bază și criteriilor prevăzute de prezenta lege și de metodologia de amalgamare voluntară.

(3) În termen de 10 zile de la adoptarea deciziei consiliului local privind inițierea procesului de amalgamare voluntară, propunerea de amalgamare voluntară este expediată consiliilor locale ale UAT vizate.

(4) Autoritățile administrației publice locale ale UAT care recepționează propunerea privind inițierea procesului de amalgamare voluntară din partea consiliului local al altei UAT asigură examinarea acesteia la următoarea ședință ordinară sau extraordinară a consiliului respectiv. Decizia consiliului local cu privire la acceptarea propunerii consiliului local al altei UAT privind inițierea procesului de amalgamare voluntară se adoptă cu votul majorității consilierilor aleși.

(5) Acțiunile prevăzute la alin. (3) și (4) nu sunt necesare dacă în urma discuțiilor prealabile procesul de amalgamare voluntară a fost inițiat concomitent în toate UAT vizate.

(6) În cazul în care consiliul local al unei sau mai multor UAT care au recepționat propunerea de amalgamare voluntară refuză participarea în cadrul procesului respectiv, UAT ale căror consilii locale și-au dat acordul pot continua desfășurarea procesului de amalgamare voluntară dacă sunt respectate condițiile de bază și criteriile prevăzute de prezenta lege și de metodologia de amalgamare voluntară.

(7) În cazul în care, după refuzul unui sau mai multor consilii locale de a participa la procesul de amalgamare voluntară inițiat, acesta nu mai corespunde condițiilor de bază și criteriilor prevăzute de prezenta lege și de metodologia de amalgamare voluntară, celelalte consilii locale pot expedia propunerea de amalgamare voluntară altor UAT dacă sunt respectate condițiile și criteriile respective.

Articolul 10. Elaborarea și aprobarea proiectelor

de decizii privind amalgamarea

voluntară

(1) Proiectele de decizii privind amalgamarea voluntară sunt elaborate de grupul de lucru comun al UAT participante la procesul de amalgamare voluntară.

(2) Grupul de lucru comun este format din reprezentanți ai autorităților administrației publice locale ale tuturor UAT vizate, delegați de consiliile locale respective.

(3) În activitatea grupului de lucru comun pot fi cooptați, fără drept de vot, experți, consultanți, reprezentanți ai mediului academic și ai organizațiilor societății civile.

(4) Proiectele de decizii privind amalgamarea voluntară trebuie să conțină:

a) lista UAT care urmează să fie comasate;

b) UAT selectată în calitate de centru administrativ al UAT amalgamate;

c) analiza și argumentarea inițierii procesului de amalgamare voluntară, cu respectarea condițiilor de bază și criteriilor prevăzute de prezenta lege și de metodologia de amalgamare voluntară;

d) caracteristica economică a UAT participante și a UAT amalgamate, elaborată conform cerințelor prevăzute la pct. 18 din Regulamentul cu privire la modul de soluționare a chestiunilor organizării administrativ-teritoriale a Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 741/1996.

(5) Proiectul de decizie privind amalgamarea voluntară este aprobat de membrii grupului de lucru comun prin consens. Ședința grupului respectiv în cadrul căreia se examinează aprobarea proiectului de decizie privind amalgamarea voluntară este deliberativă dacă la aceasta participă membri delegați de către autoritățile administrației publice locale ale tuturor UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară.

Articolul 11. Procedura de adoptare a deciziilor

privind amalgamarea voluntară

(1) După elaborarea și aprobarea proiectului de decizie respectiv de către grupul de lucru comun, autoritățile administrației publice locale ale UAT participante asigură consultarea publică a proiectelor de decizii privind amalgamarea voluntară, conform art. 11 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Perioada desfășurării consultărilor publice nu poate fi mai mică de 30 de zile.

(2) După finalizarea consultărilor publice, consiliile locale respective examinează proiectul de decizie privind amalgamarea voluntară, împreună cu sinteza propunerilor și obiecțiilor recepționate în cadrul consultărilor publice, și adoptă decizia corespunzătoare. Decizia privind amalgamarea voluntară se adoptă cu votul a două treimi din numărul consilierilor aleși.

(3) În termen de 5 zile de la adoptarea deciziilor privind amalgamarea voluntară de către consiliile locale ale tuturor UAT participante, autoritățile administrației publice locale ale UAT selectate în calitate de centru administrativ al UAT amalgamate expediază Cămariei de Stat dosarul care să conțină toate deciziile privind amalgamarea voluntară ale consiliilor locale ale UAT vizate.

(4) În urma examinării dosarului indicat la alin. (3), Cămaria de Stat emite un aviz

motivată privind corespunderea sau necorespunderea procesului respectiv de amalgamare voluntară condițiilor de bază și criteriilor prevăzute de prezenta lege și metodologia de amalgamare voluntară.

(5) În cazul unui aviz pozitiv, Cancelaria de Stat elaborează proiectul de lege corespunzător pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova și îl prezintă Guvernului spre aprobare.

(6) În cazul unui aviz negativ, Cancelaria de Stat informează UAT vizate și le remite avizul motivat, inclusiv recomandări privind remedierea neajunsurilor depistate.

(7) Guvernul examinează și, după caz, aprobă proiectul de lege prevăzut la alin. (5) și îl prezintă spre examinare și, după caz, adoptare Parlamentului.

(8) În cazul proceselor de amalgamare voluntară a UAT de nivelul întâi din componența unității teritoriale autonome Găgăuzia, prin derogare de la prevederile alin. (3)-(7), autoritățile administrației publice locale ale UAT selectate în calitate de centru administrativ al UAT amalgamate expediază Adunării Populare a Găgăuziei dosarul care să conțină toate deciziile privind amalgamarea voluntară ale consiliilor locale ale UAT vizate. Adunarea Populară a Găgăuziei examinează dosarul și, în cazul aprobării, prezintă Parlamentului spre examinare și, după caz, adoptare proiectul corespunzător de lege pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

Articolul 12. Formarea UAT amalgamate și succesiunea de drept

(1) UAT amalgamată se consideră formată din data intrării în vigoare a legii corespunzătoare pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

(2) UAT amalgamată este succesorul de drept al tuturor bunurilor, drepturilor și obligațiilor UAT comasate.

(3) UAT amalgamată este supusă înregistrării în Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al adreselor în termen de 30 de zile de la data formării conform alin. (1).

(4) Particularitățile executării bugetelor UAT amalgamate până la sfârșitul perioadei de execuție bugetară se stabilesc de către Guvern.

Articolul 13. Alegerea autorităților administrației publice

locale ale UAT amalgamate

(1) În UAT amalgamate se organizează alegeri noi. Data desfășurării acestora se stabilește de către Comisia Electorală Centrală în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii corespunzătoare pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile art. 178 din Codul electoral nr. 325/2022.

(2) Consiliul local și primarul UAT selectate în calitate de centru administrativ își exercită mandatul până la data constituirii legale a consiliului nou-ales al UAT amalgamate și, respectiv, data validării mandatului de primar al UAT amalgamate. Consiliile locale și primarii celorlalte UAT care au fost comasate în baza deciziilor privind amalgamarea voluntară își exercită mandatul până la data intrării în vigoare a legii corespunzătoare pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

(3) De la data intrării în vigoare a legii corespunzătoare pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova și până la data constituirii legale a consiliului nou-ales al UAT amalgamate și, respectiv, până la data validării mandatului de primar al UAT amalgamate, autoritățile administrației publice locale ale UAT selectate în calitate de centru administrativ exercită competențele necesare pentru administrarea treburilor publice în UAT care au fost comasate.

Articolul 14. Aderarea la o UAT amalgamată

(1) UAT pot adera la o UAT amalgamată dacă sunt respectate condițiile de bază și criteriile prevăzute de prezenta lege și de metodologia de amalgamare voluntară.

(2) Procesul de aderare a UAT la o UAT amalgamată are loc conform procedurii de amalgamare voluntară prevăzute de prezentul capitol.

(3) Consiliul local și primarul UAT care aderă la o UAT amalgamată își exercită mandatul până la data intrării în vigoare a legii corespunzătoare pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, iar consiliul local și primarul UAT amalgamate își exercită competențele și în raport cu UAT care a aderat.

Capitolul IV

SUSȚINEREA PROCESULUI DE

AMALGAMARE VOLUNTARĂ

Articolul 15. Formele de susținere a amalgamării voluntare

(1) Autoritățile administrației publice centrale oferă, din oficiu sau la solicitarea autorităților administrației publice locale interesate, suport informațional, organizatoric și metodologic pentru amalgamarea voluntară.

(2) Suportul organizatoric și informațional pentru amalgamarea voluntară este acordat de Cancelaria de Stat.

(3) Suportul metodologic pentru amalgamarea voluntară este acordat de Cancelaria de Stat și oficiile teritoriale ale acesteia, precum și de alte autorități ale administrației publice centrale în domeniile de competență de care sunt responsabile.

Articolul 16. Suportul financiar pentru amalgamarea voluntară

(1) În scopul susținerii procesului de amalgamare voluntară și acordării stimulentele financiare UAT amalgamate, pentru perioada 1 ianuarie 2024 - 31 decembrie 2030 se instituie Fondul de amalgamare voluntară a localităților. Mărimea Fondului de amalgamare voluntară a localităților este stabilită prin legea anuală a bugetului de stat.

(2) Mijloacele Fondului de amalgamare voluntară a localităților se utilizează exclusiv pentru acordarea următoarelor tipuri de stimulente financiare către UAT amalgamate sau, după caz, către UAT care au inițiat procesul de amalgamare voluntară:

a) transferuri cu destinație specială pentru pregătirea procesului de amalgamare voluntară;

b) transferuri cu destinație specială pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate;

c) transferuri pentru susținerea bugetelor UAT amalgamate.

(3) Transferurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) din prezentul articol se efectuează către UAT amalgamate o singură dată, iar cele prevăzute la alin. (2) lit. c) din prezentul articol - anual, din data formării UAT amalgamate în condițiile art. 12 alin. (1), pe parcursul perioadei prevăzute la alin. (1) din prezentul articol, în modul stabilit de metodologia de amalgamare voluntară.

(4) Repartizarea stimulentele financiare din Fondul de amalgamare voluntară a localităților, precum și acordarea altor mijloace financiare se efectuează în modul stabilit de către Guvern în baza unor criterii obiective, inclusiv în baza numărului de locuitori ai UAT amalgamate și/sau a numărului de UAT comasate în cadrul unei UAT amalgamate.

(5) Stimulentele financiare pentru susținerea procesului de amalgamare voluntară pot fi acordate și din alte fonduri naționale și surse bugetare în modul prevăzut de prezenta lege, de metodologia de amalgamare voluntară și de alte acte normative.

Capitolul V

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 17. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va aproba metodologia de amalgamare voluntară;

b) va asigura elaborarea și aprobarea altor acte normative necesare procesului de reorganizare instituțională, transferului personalului și transmiterii dreptului de proprietate, precum și a altor operațiuni și procese care urmează să fie implementate în UAT amalgamate după intrarea în vigoare a legilor corespunzătoare pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova;

c) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

VICEPREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Mihail POPȘOI

Nr. 225. Chișinău, 31 iulie 2023.